

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

КАФЕДРА ГУМАНІТАРНИХ І СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Політичний елітаризм

Освітньо-професійна програма Політологія
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній ступінь бакалавр

Розробник:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Гарант ОПП:

Приходько Сергій,

к. політ. н., доцент, доцент кафедри
гуманітарних і соціальних дисциплін

Полтава 2020 р.

Назва навчальної дисципліни	Політичний елітаризм обов'язкова компонента ОПП
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Приходько Сергій , к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiy-mikolayovich
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, спеціалізація	052 Політологія
Попередні умови для вивчення дисципліни	Базові знання з дисциплін «Основи політології», «Історія політичних вчень», «Загальна теорія політики», «Політичні режими та політичні системи сучасності», «Історія і теорія політичних партій», «Прикладна політологія»

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у студентів уявлення про історичний розвиток, сучасні характеристики і тенденції трансформації політичних еліт та лідерства.

Основні завдання навчальної дисципліни: висвітлення проблематики та наукового інструментарію політичного елітаризму, розкриття основних методів її вивчення, що передбачає: розкриття сутності політичного лідерства, його історичного та сучасного концептуального осмислення; представлення методів якісного виміру лідерства; розкриття сутності політичної еліти; вивчення концептуальної бази дослідження еліт; аналіз сучасного прояву політичного лідерства в Україні та сучасної політичної еліти в системі державного управління України; характеристика регіональної еліти України.

Компетентності		Програмні результати навчання
<i>загальні</i>	<i>фахові</i>	
ЗК 01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	СК 01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. СК 05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування СК 06. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні. СК10. Спроможність професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.	РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки. РН 10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах. РН 11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності. РН 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи

		<p>та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>PH 13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>PH 14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.</p>
--	--	---

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття еліти. Історичні аспекти формування політичної еліти.

Тема 2. Історія формування політичної еліти в Україні та особливості політичної еліти за радянських часів.

Тема 3. Ідеї елітарності від стародавніх до нового часу. Політичні концепції елітарності ХХ ст.

Тема 4. Проблема політичної еліти в політичній думці України.

Тема 5. Сутність політичної еліти.

Тема 6. Основні підходи до вивчення політичної еліти. Напрями дослідження політичної еліти у ХХ ст.

Тема 7. Структура і принципи діяльності політичної еліти. Типологія політичних еліт.

Тема 8. Формування національної політичної еліти.

Тема 9. Сутність політичного лідерства.

Тема 10. Функції політичного лідера.

Тема 11. Психологічні особливості лідерства.

Тема 12. Концептуальні основи дослідження проблем політичного лідерства. Сучасні західні теорії лідерства.

Тема 13. Загальні типологічні підходи до політичних лідерів. Стили політичного лідерства.

Тема 14. Вожді і лідери. Культ особи політичного лідера.

Тема 15. Імідж політичного лідера.

Тема 16. Особливості формування політичного лідерства в сучасній Україні.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 180. Кількість кредитів – 6. Форма семестрового контролю – екзамен.

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Система оцінювання

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів	Форми оцінювання результатів навчання
РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	16	16	10	<ul style="list-style-type: none"> • опитування на семінарських заняттях • розв'язування тестів • виконання завдань самостійної роботи (в розрізі кожної теми) • екзамен
РН 10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	17	17	10	
РН 11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	17	17	10	
РН 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	17	17	10	
РН 13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	17	17	10	
РН 14. Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.	16	16	10	
Разом	100	100	60	

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Виступи на семінарах	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Екзамен	
Тема 1. Поняття еліти. Історичні аспекти формування політичної еліти.	4	-	1		5
Тема 2. Історія формування політичної еліти в Україні та особливості політичної еліти за радянських часів.	-	-	1		1
Тема 3. Ідеї елітарності від стародавніх до нового часу. Політичні концепції елітарності ХХ ст.	4	-	1		5
Тема 4. Проблема політичної еліти в політичній думці України.	4	-	1		5
Тема 5. Сутність політичної еліти.	4	-	1		5
Тема 6. Основні підходи до вивчення політичної еліти. Напрями дослідження політичної еліти у ХХ ст.	4	-	1		5
Тема 7. Структура і принципи діяльності політичної еліти. Типологія політичних еліт.	4	-	1		5
Тема 8. Формування національної політичної еліти.	4	-	1		5
Тема 9. Сутність політичного лідерства.	4	-	1		5
Тема 10. Функції політичного лідера.	4	-	1		5
Тема 11. Психологічні особливості лідерства.	4	-	1		5
Тема 12. Концептуальні основи дослідження проблем політичного лідерства. Сучасні західні теорії лідерства.	4	-	1		5
Тема 13. Концептуальні основи дослідження проблем політичного лідерства. Сучасні західні теорії лідерства.	-	-	1		1
Тема 14. Вожді і лідери. Культ особи політичного лідера.	4	-	1		5
Тема 15. Імідж політичного лідера.	4	-	1		5
Тема 16. Особливості формування політичного лідерства в сучасній Україні.	4	8	1		13
ЕКЗАМЕН				20	20
Разом	56	8	16	20	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Гошовська В. А. Політичне лідерство: Навчальний посібник. Київ: НАДУ, 2013. 112 с.
2. Елігознавство: підручник / за заг. ред. В.А. Гошовської. Київ: НАДУ, 2013. 268 с.
3. Кухта Б., Теплоухова Н. Політичні еліти і лідери. Львів: Кальварія, 1996. 224 с.
4. Сучасна управлінська еліта в Україні: якісні характеристики, шляхи та методи підготовки: монографія / В.А. Ребало, М.І. Пірен, В.В. Тертичка. Київ: НАДУ, 2003. 87с.

Допоміжні

1. Шульга М. Етапи становлення політичної еліти в Україні в роки незалежності. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2006. №4. С. 23-36.
2. Траверсе О. Політичні традиції панівного класу України. Політичний менеджмент. 2012. №1-2. С. 31-45.
3. Пахарев А. Політичне лідерство в умовах трансформації пострадянських владних режимів. Політичний менеджмент. 2011. №5. С. 25-37.
4. Бойко С. Політичне лідерство в Україні: генезис і динаміка розвитку. Політичний менеджмент. 2011. №6. С. 34-45.

5. Траверсе О. Політичне лідерство у процесі українського державотворення: реалії та перспективи. Політичний менеджмент. 2011. №6. С. 24-32.
6. Приходько С. М., Радько П. Г. Особливості функціонування політичної влади в системі електронної демократії. *Філософські обрії*. 2016. Вип. 35. С. 19-26.

Інформаційні ресурси

1. Сайт альманаху «Грані». URL : <http://www.grani.org.ua/>
2. Сайт журналу «Віче». URL: <http://www.viche.info/>
3. Сайт журналу «Нова парадигма». URL: <http://www.novaparadigma.org.ua/>
4. Сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
5. Сайт Українського незалежного центру політичних досліджень. URL: <http://www.usipr.kiev.ua/>
6. Сайт Українського центру політичного менеджменту. URL: <http://www.politik.org.ua/>
7. Сайт міжнародного центру перспективних досліджень. URL: <http://www.icps.kiev.ua/library>